

ePSIplus – Národní konference České republiky

23. ledna 2008, Praha

Závěrečné shrnutí

Chris Corbin, analytik ePSIplus

Nejprve bych chtěl poděkovat všem řečníkům za jejich prezentace a vystoupení v panelové diskusi a také všem, kteří seděli v sále, pozorně poslouchali, aktivně se podíleli a zůstali až do úplného konce - dobrá práce. Bylo prezentováno a diskutováno mnoho materiálů. Doufám, že tato i následující podobné schůzky nám umožní posunout se kupředu a chopit se ekonomické příležitosti, která je před námi.

Času je málo, mám pouze několik minut a oběd už na nás čeká, proto jen stručně k několika bodům. Viděli jste, že jsem sledoval konferenci s asistencí živého překladu (což oceňuji) a možná jsem mohl jeden nebo dva body přehlédnout nebo špatně pochopit. Měl bych také vysvětlit, za co jsem tady na této schůzce vlastně odpovědný. V tematické síti ePSIplus jsem odpovědný za zpracování zprávy o průběhu konference, které jsem se účastnil. Všechny prezentace budou zveřejněny na webové stránce ePSIplus zítra (tj. 24. ledna 2008) a také na webové stránce Czech PSI Watch.

První věc, které jsem si povšiml, je to, že jsem dnes **neslyšel žádnou zmínku o existenci nějaké politiky v oblasti sdílení dat**. Sdílení dat je důležité, protože samotný veřejný sektor musí zabezpečovat služby vůči společnosti hladkým, bezproblémovým způsobem, který se často odkazuje na dnes několikrát zmiňovaný eGovernment. Opakované využití dat je jen jednou z forem sdílení dat a proto politika sdílení dat jako taková musí být zřetelná. Musí se vytvořit, komunikovat a přizpůsobovat zkušenostem a nakonec dodržovat.

Je potřeba zabývat se všemi možnými způsoby, kterými lze data sdílet, ať už je to mezi veřejnými institucemi navzájem, mezi veřejnými institucemi a společnostmi k podpoře demokratických procesů nebo mezi veřejnými institucemi a společnostmi kvůli statutárním procesům nebo pro znovuvyužití.

Druhým bodem, který jsem shledal zajímavým, byl **ekonomický přístup** k politice informací veřejného sektoru **kraje Vysočina** (omluvte prosím moji výslovnost) a **přístup české vlády** (Ministerstvo vnitra). Soudě podle prezentace relativně nedávno vytvořeného kraje Vysočina, jejich přístup jasně svědčí o pochopení ekonomického potenciálu, který může tento region získat. Viděli jsme, že to bere vážně a snaží rozvíjet regionální ekonomiku např. propagací turismu a zvyšováním kapacity v regionu. **To je v příkrém rozporu s nedostatkem vedení na národní úrovni**, jak na začátku konference uvedl pan Hernandez-Ros, když hovořil o ekonomických příležitostech, které poskytuje direktiva PSI. Jaký rozdíl!

Vaše země je na tom podobně jako mnoho jiných států v Evropě, kdy existuje značná neochota ze strany ministerstev centrální (nebo federální) vlády chopit se vedení a využít příležitosti, kterou dává evropská směrnice. Zdá se, že je to **příliš horké téma** – politicky riskantní, vyžadující zdroje, které možná nelze získat, možná se jedná o nepochopení. Je to jako kdybyste Vy, pane, (obrací se na p. Svobodu) dostal horký brambor a snažil se ho zbavit.

Pokud se problémem pane Svobodo nemůžete zabývat, měl byste tuto agendu vrátit zpátky do ministerské struktury, a pokud se tématem nemůže zabývat ani ministerstvo vnitra, pak by prostřednictvím ministra **mělo najít jiné ministerstvo nebo úřad**, které by problematiku převzalo a **ujalo se požadovaného vedení**.

Dalším zajímavým aspektem byly pohledy na věc vyjádřené během konference na to, **co by mělo ministerstvo vnitra dělat**. Nelze to praktikovat vzhledem ke kapacitním problémům a požadavkům na kvalifikaci, které jsou ale stejné u všech ministerstev. Také jsme v příspěvku slyšeli, že PSI je velmi široké téma a očekávat, že jediný subjekt (MV) porozumí celé šíři problematiky a bude vykonávat vše, co s ní souvisí, je nepraktické. Místo toho by mělo **ministerstvo spíše vést**, vytvořit a prosazovat politická opatření a **zapojit další subjekty zainteresované na PSI**. Tím nemyslím, že Vy, pane Svobodo, byste měl všechno udělat sám. To není realistické – Vy **musíte tyto procesy stimulovat a usměrňovat, být facilitátor!**

Další aspekt, kterého jsem si povšiml, je potřeba vyčlenit (oddělit) **formulaci politiky** (politické formulace) a **jejich šíření uvnitř veřejného sektoru**. Prezentace se zaměřovaly především na dostupnost dat (např. dostupnost eGovernmentu nebo výčet toho, co všechno veřejný sektor zpřístupnil a jak). Chápu, že nedávné politické změny v české vládě, kdy došlo k restrukturalizaci některých institucí veřejného sektoru jako takových, mohly **příspět ke ztrátě dynamiky a poklesu aktivity**, která byla patrná v předchozím období. Je velmi důležitá **existence vícesložkového fóra**, které je schopno **přestát případné strukturální změny ve veřejném sektoru**. K tomuto poznatku dospělo na základě zkušeností již mnoho států.

Mnoho problémů, které byly zmíněny během této konference, **postrádá důkazy**. Např. vysoké ceny! Abychom mohli pomoci vyřešit tento problém, potřebujeme důkazy, konkrétní případy, vyjádření zúčastněných a další detaily k tomuto problému.

Nedávný **průzkum o účinnosti zákona o svobodném přístupu k informacím** a jeho implementaci je **velmi vítán** (adresováno účastníku panelové diskuze Adamu Furkovi). Ukázal také, kolik procent české společnosti (stejně jako veřejného sektoru samotného) využilo svého práva na přístup k informacím podle tohoto zákona. Pokud si vzpomínám, to číslo bylo dosti nízké. Už jsem se zmínil, že právo na přístup k informacím je zřejmě mnohem více viditelné než Směrnice o znovuvyužití. To by nám mělo připomenout, jak **důležité je šíření osvěty**, ale ne pouze nějakým jednorázovým cvičením, ale jako **trvalý proces**, pokud má být ekonomická příležitost využita.

Času je opravdu málo, proto zmíním **poslední bod**. Protože tento rok – 2008 bude velmi důležitý v souvislosti se směrnicí o znovuvyužití a její revizí, nabízím vám **několik návrhů**, které byste mohli zkusit a posunout se dopředu v **řešení této agendy zde v ČR**, a to dříve než EK zahájí revizi Směrnice. Tím prvním návrhem je, aby se v oblasti znovuvyužití provedl **podobný průzkum jako tomu bylo u zákona o svobodném přístupu k informacím**. Tento průzkum byste měli udělat raději dříve než později. Druhým návrhem je, **aby MV vytvořilo fórum složené z mnoha subjektů zainteresovaných na znovuvyužití informací veřejného sektoru a uspořádalo sérii schůzek**. To jsou malé, avšak snadno splnitelné aktivity, které mohou vyjasnit současnou pozici zde v ČR v oblasti PSI.

Rád bych vám ještě jednou poděkoval a dodávám, že se těším na další setkání s vámi na dalších schůzkách podobných jako tato, které jsem se osobně zúčastnil a sledoval ji se

zájmem. Pouze pokud se spojíme, můžeme kolektivně vyřešit některé problémy, o nichž jsme dnes slyšeli. Mnoho štěstí a děkuji.

Nakonec byl z pléna položena **poslední otázka** (položil ji Ivan Špinil ze SCIO CZECH): Existuje nějaká země, která by nám mohla sloužit jako dobrý příklad k následování, abychom nemuseli ztrácet čas?

Odpověď: Ano, naneštěstí jsem Brit, proto to může vypadat nekorektně. Ale UK je dobrý příklad. Nevykládejte si to špatně, protože UK má kromě mnoha dobrých bodů také mnoho problémů, které ještě bude třeba vyřešit. Avšak s ohledem na roli vůdcovství, správy, řízení a šíření osvěty Úřad pro informace veřejného sektoru (Office of Public Sector Information = OPSI) tento model je vhodný pro následování. OPSI je součástí Národního archivu a jako takový se zabývá celým životním cyklem informace veřejného sektoru. Národní archiv podléhá ministerstvu spravedlnosti a jedině ministr uvnitř ministerstva spravedlnosti je odpovědný za PSI a znovuvyužití PSI, ochranu dat a svobodu informací. Ministr je zcela zřetelný, identifikovatelný a hraje vedoucí roli. Existuje rovněž Poradní panel pro informace veřejného sektoru (APPSI).

Poznámka Chris Corbin: Tento přepis byl pořízen po akci a byl upraven za účelem zpřesnění a doplnění a také jako podklad pro překlad a lepší pochopení.

Výtisky OPSI materiálů, které jsou úřadem distribuovány delegátům různých schůzek, byly poskytnuty agentuře EPMA a panu Svobodovi z MV. Informační balíček je rovněž dispozici v elektronické formě na webu ePSIplus a jeho jednotlivé části na stránkách OPSI.

Poznámka Dagmar Vránová: Tento přepis byl přeložen do češtiny za účelem lepšího pochopení problematiky znovuvyužití PSI v České republice.